

דני יהב בראון - דנה לב לבנת - הילה לביב - יוחאי מטוס - הילה עמרם

קן 16 – גלריה קהילתית לאמנות עכשווית
2011

WONDERLAND היא תערוכה משותפת לחמשת האמנים דני יהב בראון, דנה לב לבנת, הילה לביב, יוחאי מטוס והילה עמרם. התערוכה מתקיימת בחלל הגלריה ובחזית מרכז קהילתי נוח אליעזר עליה מוצבת עבודתו של יוחאי מטוס מרכז קהילתי (שתוצג במקום עד סוף שנת 2011).

התערוכה עוסקת במרחב ביניים המתקיים בין מציאות ממשית/יום יומית לבין מציאות פנטסטית המושפע מכוחה וקסמה של האילוזיה. העבודות המוצגות בתערוכה מתבססות על אסטרטגיות של תעתוע והטעיה. בתוך כל אחת מהעבודות מסתתר סוג של קסם - תוצאה של "מניפולציה", בין אם טכנית או בין אם קונספטואלית, על דימוי או נרטיב. שלא כמו להטוטי קוסמות שהצלחתם תלויה בזריזות ידיים או באחיזת עיניים, העבודות המוצגות חושפות בעת ובעונה אחת את "המנגנון הפנימי" של הקסם, את האשליה ואת הטריק שביצירה.

העבודות המוצגות מאופיינות בפשטות חומרית וצורנית מחד ותחכום רעיוני מנגד. הן בעלות נוכחות צנועה ואינן מתאמצות לעורר השתאות והתפעלות, כיאה לקסמים או למופע להטוטים, אלא מסתפקות בתחכום ממזרי וקריצה הומוריסטית. העבודות מחוללות בחלל התערוכה אורה קסומה שמקורה בטבעיות ובפשטות שלהן. זו הוכחה לכך שהספקטקל האמנותי הגרנדיוזי והפומפוזי לא נחוץ ליצירת אמנות כדי להפתיע, לשעשע ולרגש.

הרצון "להתל" בעין הצופה ניכר בתערוכה ועובר כחוט המקשר בין העבודות המוצגות בה, אך בשונה מהמסורת הפיקטוראלית של אמנות ה-*Tromp l'oeil*, ז'אנר שהתמודד עם טכניקות ליצירת אשליה אופטית ותעתועי ראייה, הן אינן מעוניינות לייצר תעתיק מדויק של המציאות או ליצור אשליה, אלא להציג פרשנות אינדיבידואלית למציאות היומיומית.

וונדרלנד היא כמו הצצה מעבר לחור המנעול של דלת הקסמים. לעומת המציאות היומיומית שמחוץ לחלל הגלריה והמרכז קהילתי, זו אתנחתא אינסופית של שובבות וציניות שובות-לב.

יוחאי מטוס, מרכז קהילתי, 2011, ניאון

מיצב התאורה מרכז קהילתי של יוחאי מטוס היא עבודת custom-made שנעשתה במיוחד לחזית המרכז הקהילתי נוח אליעזר. כמו במגע של קסם מטוס הופך את המבנה האדריכלי הישן והמוכר של המרכז הקהילתי להיכל זוהר מהודר על ידי פיסול באורות ניאון. העבודה מדגישה באופן מיוחד את הצורניות הסטרוקטוראלית של הכניסה למרכז הקהילתי. זהו שלט ניאון צבעוני ומצועצע המורכב מארבעה פסי ניאון אופקיים עליהם מהבהבות המילים "מרכז קהילתי" כמבקשות להדגיש את מהות המקום. השלט ה"הוליוודי" מפייח רוח חיה במבנה המיושן והופך אותו ל "כוכב נוצץ" המפתה את העוברים והשבים להיכנס, להתמסר למקום ולפעילויות שהוא מציע.

מטוס עושה שימוש באסתטיקה קיטשית ובשפה שיווקית המאפיינת קיוסקים, סופרמרקטים ובתי קזינו. מקומות המציעים תמצית של "האושר האמיתי", מכירה של אשליות כזבות והבטחות נבובות ריקות מתוכן. לכאורה גם המיצב המנצנץ נותר לא יותר ולא פחות מכיסוי חיצוני של הדבר האמיתי. הזוהר וההבטחה המגולמים בו הם רק למראית עין.

הילה לביב, לרוץ במקום, 2011, נייר צלופן ושקית פלסטיק
עבודתה של לביב לרוץ במקום מורכבת מתשע שקיות ניילון שקופות לתוכן הכניסה האמנית שאריות של ניירות צלופן צבעוניים בכל מיני צורות שהתפזרו בסטודיו תוך כדי תהליך העבודה. איסוף שאריות הצלופן הוא לכאורה רנדומאלי וכן הרושם הנוצר מהתבוננות ראשונית בעבודה. אך מבט שני חושף בחירה וסידור מוקפד של שאריות הצלופן בתוך מערך סגור ומצומצם של שקית הפתעה קטנה. כל שקית היא תמצות ממוזער על עולם פנטסטי וקסום המורכב מדמויות וחפצים, וחובקת בתוכה נרטיב פתוח לקריאה אסוציאטיבית וחופשית. לביב לא שואפת להרכיב דימוי אניגמאטי ובלתי מפוענח אלא מבקשת לפוגג את המעורפל והמופשט בפעולה של מלאכת - יד עדינה ועמלנית. הדימויים נערמים לכדי דימוי אחד רב-שכבתי, כאילו הדימוי הדו-ממדי מאיים להפוך לתלת-מימדי ולהיפך.
תהליך היצירה של לביב מתחיל בבחירת דימוי מובחן ומסתיים בדימוי מופשט, דרך רדוקציה מקסימאלית של החומר, בעוד ששבבי הפסולת של הצלופן (סופים של תהליכי עבודה קודמים), הופכים ברגע זה למרכיב העיקרי של היצירה.

דנה לב לבנת, Royal Garden, 2011, פיגמנט על נייר ארכיבי
סדרת הצילומים החדשה של דנה לב לבנת בשם Royal Garden מבוססת על צילומי גינות ברחבי הארץ. על ידי מניפולציה דיגיטאלית פשוטה, לבנת הכפילה את הדימוי מספר פעמים עד שאותן "פינות חמד" הפכו ליצורי כלאיים – מוטציות של חרקים המאיימים על הצופה. מהלך העבודה עוסק בפירוק הדימוי הוויזואלי, הרכבתו מחדש והפיכתו מתעתיק של מציאות לייצוג אלטרנטיבי וסובייקטיבי.

לבנת מציגה בעבודתה מציאות מפוברקת שהאמת המוצגת בה אינה אבסולוטית וברורה מאלה. הצילומים משרטטים מערכת יחסים משולשת בין טכניקת הצילום, מלאכת התייעוד ותפיסת עולם פיקטיבית. אלו שלוש יסודות המקיימות בין לבין עצמן מערכת מאוזנת בה האחד בונה את האחר אך גם מערער על קיומו בעת ובעונה אחת.

דנה לב לבנת, קנתי דירה בלב תל אביב, 2008, זכוכית, אלומיניום, הדפסת זירוקס, הדפסת צבע
עבודתה של דנה לב לבנת קנתי דירה בלב תל אביב מורכבת מלקט חפצים, זיכרונות ואסוציאציות של האמנית שהתמזגו לכדי אובייקט אחד. מעמד תצוגה לנעליים שרכשה במכירת חיסול בחנות נעליים בתל אביב הונח כבסיס להדפסת זירוקס של תצלום חדר מגורים מדירת מכרים בפאריז. בתרגומו למדיום פיסולי הפך צילום הזירוקס לספק מפה ספק שטיח עליו נח זכוכית מעמד הנעליים. על השולחן שנוצר, ממקמת האמנית שני צילומי קולורפרינט קטנים של חברה ואחד של פנים בית שהודבקו לטריפטיון באמצעות מסקינגטייפ. הצופה בעבודתה של לבנת הופך לאקטיבי, מופעל לצורך פענוח היצירה, על ידי נקודות המבט הרבות שמרכיבות אותה. העבודה היא סוג של כתב

חידה, אוטוביוגרפי במידה רבה, המנסח מחדש את האלמנטים המרכיבים אותה ומעניק להם קונטקסט ומשמעות חדשה.

דני יהב בראון, גן העדן – הסדק שמתחת לדלת, 2011, מטול שקפים, עותק הספר גן העדן של המינגווי, קופסת פח

מטול שקפים, דפים תלושים מספרו של המינגווי וקופסת פח מרכיבים את עבודתו החדשה של דני יהב בראון, גן העדן – הסדק שמתחת לדלת. סידור החפצים המונחים על המטול אינם עומדים בקנה אחד עם הדימוי המוקרן על ידו – התחביר האבסטרקטי של אור וצל מתגבש לאחר התבוננות ממושכת לכדי צורה קונקרטי: סילואטה של דלת נפתחת ממנה בוקע אור. אי ההתאמה בין הקומפוזיציה והחפצים המונחים על המטול, והדימוי המוקרן על הקיר, מנסחת סוג של תרמית אמנותית ויוצרת במקביל מבוכה, בלבול ופליאה. זוהי דלת גן העדן של יהב בראון, הפורסת בפנינו את ההבטחה התמירה לעולם שכולו טוב, תגמול למעשינו הטובים עלי אדמות. זהו סף מטפורי, אליו אנחנו נושאים עיניים, מונעים מסקרנות, מבקשים לראות דרכו. האם זו דלת שהולכת ונפתחת או הולכת ונסגרת? או שמא זה רק כתם אור מופשט נטול משמעות בעל איכויות אסתטיות בלבד? יהב בראון מלהטט בעבודתו בין מציאות, דמיון ומטפורה ויוצר בעת ובעונה אחת עבודה מרובדת אך פשוטה להפליא.

הילה עמרם, רעלים ביתיים (גולגולת), 2011, טכניקה מעורבת

עבודתה של הילה עמרם רעלים ביתיים (גולגולת) נעשתה כ- site specific בתוך ויטרינת הספרים השייכת לגלריה. עמרם, לקטנית חפצים כפייתית, יצרה בוטרינה תצוגה מרשימה של אובייקטים בעלי אופי מדעי. לאחר השהיית המבט, מבליח מתוך המנח של החפצים המוצגים דימוי חדש – גולגולת. שלוש מניפות מרכיבות את אזור המצח וקודקוד הראש, שני עלי מלאכותיים מתפקדים כעיניים בעוד שזוג בקבוקי התזה מפלסטיק משמשים לנחירי האף ושורת כוסות קלקר לשיניים. הפוטנציאל הרעיל שעולה מהחפצים, ספק ביתיים ספק מדעיים, חפצים שנאגרו לאורך זמן, מתעצם עם הרגע בו מתגלה הגולגולת- כאילו הייתה סימן אזהרה מוסווה. יחד עם זאת חושפת התייחסות הומוריסטית על מושג ה"ואניטס", על חלוף הזמן, הנזקים שהוא מותר אחריו ועל הארעיות בעולם הזה. עמרם מתבססת בעבודתה על ז'אנר ציורי אשליה ותעתועי ראייה אך בעוד שבציורים אלו דימוי אחד בונה את משנהו, אצל עמרם הקומפוזיציה של חפצים בודדים היא שיוצרת את הדימוי השלם.